

DAAD BIJ HET WOORD!

Verkiezingsprogramma gemeenteraad Goeree-Overflakkee 2013-2018

VOORWOORD

De Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) baseert haar politieke visie op de Bijbel, het geïnspireerde Woord van God. De Bijbel en de daarop gebaseerde gereformeerde belijdenisschriften vormen het fundament, ook van de gemeentelijke politiek.

De Bijbel heeft het welzijn van iedereen op het oog: iedere burger heeft er een plaats in. Iedere burger moet zich thuis voelen in onze gemeente. De SGP-fractie wil zich daar ook de komende periode voor inzetten, zoals we dat ook voorgaande periodes gedaan hebben. De SGP staat voor een helder, krachtig, verantwoord en rechtvaardig gemeentebestuur met een christelijke identiteit, wat tot uiting komt in het gevoerde beleid.

Waarom SGP stemmen?

Waarom zou u eigenlijk op de SGP stemmen?

Omdat u dan kiest voor Bijbels genormeerde politiek.

Omdat u dan kiest voor blijvende aandacht voor waarden en normen.

Politiek bedrijven is kiezen. Op velerlei gebied kiest de landelijke overheid en heeft de gemeente het uit te voeren. Maar als er iets te kiezen valt, heeft de SGP een duidelijke mening:

- Behouden van christelijke waarden, zoals ambtsgebed, begraven en dergelijke;
- Handhaven van de zondagsrust; winkels en horecagelegenheden bijvoorbeeld dienen gesloten te zijn;
- Woningen moeten in eerste instantie gebouwd worden voor onze eigen inwoners, voor starters tot en met ouderen;
- Samenwerken met kerken;
- Terugdringen van verslavingen;
- Een laagdrempelig minimabeleid. Daar hoort een goede voorlichting bij;
- Bevorderen van beschaving;
- Natuur en landschap mogen geen belemmering vormen voor de agrarische sector.

De SGP staat voor een helder, krachtig en rechtvaardig gemeentelijk beleid en weet zich daarin afhankelijk van de Bestuurder van hemel en aarde.

Programma's

In dit uitgebreide verkiezingsprogramma vindt u een praktische vertaling van de politieke visie van de SGP die door de Bijbel bepaald wordt.

Omdat we in de gemeente vaak werken met vaststaande programma's, houden we deze indeling ook aan voor ons verkiezingsprogramma. Op hoofdlijnen:

- P1 Burger en bestuur: De SGP wil betrouwbaar en helder politiek voeren;
- P2 Veiligheid: De SGP bepleit consequent handhaven;
- P3 Zorg en welzijn: De SGP wil de individualisering tegengaan en vraagt aandacht voor de naaste;
- P4 Economie: De SGP is voor een openhartig sociaal beleid, is tegen de 24-uurs economie;
- P5 Educatie: De SGP waakt voor de vrijheid van de identiteit van (basis)scholen;
- P6 Cultuur, recreatie, sport: De SGP hecht waarde aan cultureel erfgoed en is tegen zondagsport;
- P7 Leefomgeving: De SGP investeert in duurzaamheid;
- P8 Ruimtelijke ordening: De SGP bouwt voor jong en oud;
- P9 Financiën: De SGP is terughoudend met belastingen.

Tot besluit

De SGP wil het algemeen belang dienen en daarmee de ware belangen van alle inwoners van de gemeente Goeree-Overflakkee behartigen. Dat is de consequentie van politiek bedrijven op grond van de Bijbel.

Stem SGP voor Schrift Gebonden Politiek en u zult zien: De SGP voegt de daad bij het Woord!

COLOFON:

Dirksland, 25 juni 2012

Opgesteld door:

- Ir. K.J. Nipius;
- M. van der Boom;
- Ing. C.G.M. Grinwis;
- A.T. van Gurp;
- H.C. Ju.

INHOUDSOPGAVE

1. BURGER EN BESTUUR	4
GEMEENTERAAD	4
ORGANISATIE	4
COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS	5
VERLENGD LOKAAL BESTUUR	5
SAMEN VERDER	5
2. VEILIGHEID	7
INTEGRAAL VEILIGHEIDSBELEID	7
POLITIE	7
BRANDWEER EN RAMPENBESTRIJDING	8
AMBULANCE	8
TOEZICHT, CONTROLE EN HANDHAVING	9
3. ZORG EN WELZIJN	10
WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	10
ZORG VOOR DE JEUGD	11
VOLKSGEZONDHEID	11
VERSLAVING	12
SOCIALE WERKVOORZIENING	12
4. LOKALE ECONOMIE, WERK EN INKOMEN	13
RENTMEESTERSCHAP	13
ECONOMISCHE PIJLERS	13
WERK	14
ONDERSTEUNING	14
5. EDUCATIE	15
ONDERWIJSBELEID EN HUISVESTING	15
IDENTITEIT EN KWALITEIT	15
ONDERWIJSCHTERSTAND	16
BIBLIOTHEEK	16
6. CULTUUR, RECREATIE EN SPORT	17
CULTUURHISTORIE	17
RECREATIE EN TOERISME	17
SPORT	18
7. LEEFOMGEVING	19
GROEN	19
WATERBELEID	19
MILIEUBELEID	19
AFVALSTOFFENBELEID	20
WINDENERGIE EN ALTERNATIEVEN	20
VERKEER	20
SPEELPLAATSENPLAN	21
8. RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN	22
STRUCTUURVISIE	22
BESTEMMINGSPLAN	22
WELSTAND	22
MONUMENTENBELEID EN ARCHEOLOGIE	23
WONINGBOUW EN LEEFMILIEU	23
NATUURONTWIKKELING	23
AGRARISCHE SECTOR	24
9. FINANCIËN	25
BEGROTING	25
BELASTINGEN	25

1

BURGER EN BESTUUR

De SGP vindt het van belang dat het gemeentebestuur betrouwbaar, geloofwaardig en herkenbaar is met een christelijke identiteit. In de Bijbel wordt de overheid "Gods dienaar, u ten goede" (Rom. 13:4) genoemd. De overheid is ingesteld om de burgers een "gerust en stil leven" te laten leiden. Dit schept wederzijdse verantwoordelijkheden: Van u mag worden verwacht dat u zich aan de regels houdt, terwijl dit tegelijkertijd geldt voor de overheid.

De SGP hecht aan het ambtsgebed en wil het gebed in de vergaderingen van de nieuwe gemeenteraad handhaven.

Het bestuur is dienstbaar aan de burger, niet andersom. De keuze is aan de burger, de gemeenteraad wordt gekozen. Raadsleden vertegenwoordigen de burgers in het bestuur van de gemeente en zij hebben de belangen van de burgers te behartigen.

Gemeenteraad

De gemeenteraad vormt een vertegenwoordiging van de samenstelling van de inwoners van de gemeente. De raadsleden moeten de belangen van de burgers behartigen. Het is daarom belangrijk dat de raadsleden goed voeling houden met wat in de samenleving, de dorpskernen, leeft en gebeurt.

De raad is het hoogste politieke orgaan in de gemeente. Voordat tot uitvoering wordt overgegaan, neemt hij de uiteindelijke besluiten. Ook controleert hij de uitvoering door het college van Burgemeester en Wethouders.

Door het uitspreken van het ambtsgebed in elke raadsvergadering, wordt uiting gegeven aan onze afhankelijkheid van God. Hij is het Die ons kracht en wijsheid geeft om onze gemeente te besturen.

Concreet:

- De gemeenteraad verwoordt de gevoelens van de burgers in zijn vergaderingen. Hij vervult hiermee een belangrijke signaalfunctie;
- De raad neemt heldere besluiten, die uit te leggen zijn aan de burgers;
- De gemeenteraad legt kernbezoeken af, zodat contacten tussen burgers en raadsleden laagdrempelig zijn;
- De raadsleden wonen de diverse informatiebijeenkomsten van de gemeente bij;
- Doelstellingen, geformuleerd in de begroting, zijn meetbaar en objectief;
- De gemeenteraad functioneert zelfstandig, onafhankelijk van het college (dualisme);
- De gemeenteraad controleert het college op de uitvoering van haar besluiten.

Organisatie

De ambtenarenorganisatie werkt in opdracht van het college voor u als burger. Bijna alle inwoners hebben wel eens te maken met gemeenteambtenaren. Van de gemeenteambtenaren mag professionaliteit verwacht worden. Deskundigheid en communicatieve vaardigheid zijn daarbij belangrijk. De houding van de organisatie dient burgergeoriënteerd en oplossingsgericht te zijn.

De organisatie moet flexibel zijn opgezet, gericht op het 'nieuwe werken'. Hierdoor kan er effectiever, efficiënter en doelmatiger diensten worden aangeboden aan de burger, tegen significant lagere kosten.

Concreet:

- Gestreefd moet worden naar een wendbare, flexibele ambtelijke organisatie, gericht op het 'nieuwe werken';
- Proactieve benadering vanuit de gemeentelijke organisatie: vooruit denken, informatie verstrekken, zorg dragen voor heldere inlichtingen;

- Ambtenaren zijn vriendelijk en welwillend;
- Ambtenaren bieden een snelle en doelgerichte dienstverlening;
- Ambtenaren komen hun afspraken na;
- Klachten worden professioneel en snel afgehandeld;
- Avondopenstelling van het burgerloket is een vereiste en dient bij behoefte, zowel wat betreft de openingstijden als het aantal geopende afdelingen, uitgebreid te worden.

College van Burgemeester en Wethouders

Het college vormt het dagelijks bestuur van de gemeente. Het college dient daarom toegankelijk te zijn voor de inwoners van de gemeente Goeree-Overflakkee.

Het college is bevoegd te handelen binnen de door de gemeenteraad gestelde kaders. Het is nodig dat het college binnen de gemeenteraad kan rekenen op een ruim politiek draagvlak.

Concreet:

- Het college hanteert een duidelijke portefeuilleverdeling;
- Het college is betrouwbaar en zorgvuldig;
- Het college voert transparant haar taken uit, legt een inzichtelijke verantwoording af en geeft actief informatie aan de gemeenteraad;
- Het college is laagdrempelig in de toegankelijkheid voor de burgers;
- Het college staat garant voor de kwaliteit van de organisatie.

Verlengd lokaal bestuur

Omdat sommige taken, die de gemeente heeft uit te voeren, haar bestuurskracht te boven gaan, moet er regionaal samengewerkt worden. Te denken valt hierbij aan brandweertaken (Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond) en de zogenaamde 'gezondheidstaken' (Gemeentelijke Gezondheidsdienst).

De richtlijn die we voorstaan: lokaal uitvoeren wat kan, regionaal uitvoeren wat moet.

Concreet:

- Een positief kritische opstelling bij regionale samenwerking, alertheid op de (ontwikkeling van de) kosten van deelname;
- Een goed evenwicht tussen lokale en regionale belangen binnen een samenwerkingsverband;
- Heldere informatieverstrekking en adequate verantwoording aan het gemeentebestuur.

Samen verder

De SGP staat voor betrouwbare politiek en een bestuurskrachtige gemeente Goeree-Overflakkee. De gemeente en haar organisatie staan ten dienste van de burgers. Steeds meer taken moeten van rijkswege door gemeenten worden uitgevoerd. De organisatie wordt nu, met de herindeling, een stuk groter en moet in slagkracht en professionaliteit toenemen. Ze is op die wijze meer toegerust voor verdere decentralisatie van overheidstaken en om de dienstverlening (aan de burgers) goed tot haar recht te laten komen.

Met de 'reorganisatie' moet het werk effectiever en efficiënter uitgevoerd worden en moeten vaste kosten, zoals huisvesting en ICT, lager uitvallen. Complexe vraagstukken moeten professioneel worden benaderd en geprobeerd moet worden zo min mogelijk expertise van buitenaf in te huren.

De eenmalige kosten mogen niet hoger zijn dan de door de rijksoverheid uit te keren herindelingsvergoeding.

Punt van aandacht is en blijft de afstand tussen u als burger en het gemeentelijke bestuur. Met uitbreiding van digitale dienstverlening hoeft de dienstverlening geen nadelige gevolgen te ondervinden. Sterker nog, deze kan worden versterkt.

Door het instellen van loketfuncties, met name voor ouderen c.q. minder mobiele burgers, kan het bezwaar van de daadwerkelijke fysieke afstand voor een belangrijk deel worden weggenomen. Daarnaast kan worden overwogen om ambtenaren als 'ambassadeur' per dorpskern aan te stellen.

De SGP hecht veel waarde aan het eigen karakter van elke dorpskern. De identiteit van elke afzonderlijke dorpskern mag niet verloren gaan. We vinden het daarom van belang dat burgerparticipatie gestimuleerd wordt en er continu interactie plaatsvindt met inwoners vanuit de verschillende dorpskernen. Er zou, bijvoorbeeld, gewerkt kunnen worden met dorpsraden, alhoewel de SGP er wel waarde aan hecht duidelijkheid te scheppen over de bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Immers, de dorpsraden zijn (meestal) niet democratisch gekozen. Het is daarbij voor de SGP van belang dat de samenstelling van de dorpsraden een juiste afspiegeling van de samenleving van het betreffende dorp is. De SGP stimuleert actieve deelname vanuit de breedte van de bevolking.

Concreet:

- De gemeentelijke dienstverlening moet met herindeling gediend zijn;
- Meerdere bezoekpunten, verspreid over het eiland, in stand houden en dit jaarlijks evalueren;
- De identiteit van de verschillende dorpskernen moet in stand gehouden worden;
- De zondagsrust in de verschillende dorpskernen moet worden bewaard, nu en in de toekomst. Geen evenementen op zondag toestaan;
- De belastingen van de burgers zullen worden geharmoniseerd (volgens ARHI-wetgeving). De gemiddelde, gemeentelijke lasten voor de burgers mogen niet toenemen;
- De kostenontwikkeling (voor de vorming) van de nieuwe gemeente wordt kritisch gevolgd;
- Bij herindeling wordt de afstand tussen burger en bestuur vergroot. We zijn daarom voor het bevorderen van burgerparticipatie;
- De gemeenteraad dient nauwe contacten te onderhouden met de burgers en daarvoor het initiatief te nemen.

2 VEILIGHEID

De gemeente heeft de basistaak te zorgen voor veiligheid; dat is, al dan niet bewust, een basisbehoefte van haar inwoners. Ten eerste een preventieve taak: het voorkomen van onveilige, gevaarlijke situaties. Gedacht kan worden aan de brandveiligheid van nieuwe en bestaande gebouwen, maar ook aan de 'sociale' veiligheid in onze dorpskernen. Ten tweede heeft de gemeente een repressieve taak: het tegengaan en terugdringen van onveiligheid. Als laatste dient er zorg geboden te worden aan mens en dier die/dat (dringend) hulp nodig heeft. De gemeente draagt hierin een grote verantwoordelijkheid.

De SGP vindt dat de gemeente haar burgers veiligheid moet kunnen garanderen. Dit door de inzet van politie, de vrijwillige brandweer en de hulpdiensten, maar ook door de bereikbaarheid van de woonkernen en bedrijfsterreinen.

Integraal veiligheidsbeleid

De SGP is vóór een integrale benadering van de lokale veiligheid. Het gaat om diverse maatregelen op allerlei gebied: het verbeteren van verkeers- en 'sociale' veiligheid, maar vooral de aanpak van veelvoorkomende criminaliteit en overlast, naleving van horecaregelgeving, enzovoorts. Dit alles dient binnen een samenhangend veiligheidsbeleid te worden beschreven en vervolgens daadwerkelijk te worden opgepakt. Bij de opstelling hiervan dienen inwoners, bedrijven en andere maatschappelijke partners, zoals woningbouwcorporaties en welzijnsinstellingen, betrokken te worden.

Ook de inwoners zelf hebben een taak om onze gemeente veilig en schoon te houden.

Concreet:

- Het participeren in een wettelijk verplichte veiligheidsregio die professionaliteit en schaalvoordelen biedt;
- Een lokaal integraal veiligheidsplan opstellen en actueel houden;
- De inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners betrekken bij dit veiligheidsplan.

De bijbehorende kosten moeten proportioneel aan het belang en de uit te voeren taken voor een integraal veiligheidsbeleid zijn.

Politie

Organisatie en beheer van de politie zijn voor onze gemeente in regionaal verband geregeld binnen de Politie Rotterdam-Rijnmond. De politiezorg van onze gemeente moet gestalte krijgen binnen onze dorpen. De SGP vindt de bereikbaarheid en de beschikbaarheid van de politie van groot belang en daar kan nog het nodige aan verbeterd worden. Immers, bij de verdeling van de politiesterke mag onze gemeente niet ten koste van grotere gemeenten onderbedeeld blijven. Ook al is de problematiek anders van aard dan bijvoorbeeld in de 'grote steden', dat wil niet zeggen dat wij daarom met minder 'blauw' op straat toe kunnen. De SGP hecht veel belang aan de beschikbaarheid van wijk- en buurtagenten.

De mogelijkheden van de gemeenteraad, om de politiesterke te vergroten, zijn klein. Toch moet het gemeentebestuur er voortdurend op toezien dat de kwaliteit van de veiligheid van de burger niet in het gedrang komen. De burgemeester verdient van de SGP steun om de lokale prioriteiten van de gemeente Goeree-Overflakkee in district- en korpsjaarplannen vast te leggen.

Concreet:

- De politie dient op straat aanwezig en aanspreekbaar te zijn;

- De politie moet met ruime openingstijden op het bureau beschikbaar zijn, zodat inwoners maximaal de gelegenheid gegeven wordt om in contact te komen met de politie;
- In de zomermaanden moet het politiebureau in Ouddorp geopend zijn;
- De politiesterkte moet in het zomerseizoen zijn afgestemd op het aantal aanwezige toeristen op ons eiland;
- Een aangifte moet gedaan kunnen worden zonder afspraak op het bureau (en tijdens eventuele spreekuren van de politie op het gemeentehuis);
- De politie handhaaft de wet en ziet toe op de naleving van de regels vastgesteld door de gemeente binnen de Algemene Plaatselijke Verordening (APV);
- De Politie Rotterdam-Rijnmond stelt aan de hand van de uitkomsten van de periodieke veiligheidsmonitor de prioriteiten van het komende jaar/de komende jaren vast voor onze regio en gemeente. Juist op terugdringen van overlast en irritatie wordt ingezet;
- De politie dringt de overlast van horecabezoekers, hangjongeren en drugshandel terug;
- De politie neemt deel aan het lokale zorgnetwerk om risico's te onderkennen en bij te dragen aan preventief handelen.

Brandweer en rampenbestrijding

De SGP staat voor een goede organisatie van brandweer en rampenbestrijding. Optimale samenwerking in de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond is nodig en wettelijk verplicht, maar dient er niet toe te leiden dat de kosten voor deelname aan deze gemeenschappelijke regeling een (te) groot beslag legt op de begroting van de gemeente. De SGP heeft waardering voor de vrijwillige brandweer, die veel tijd steekt in het bevorderen van hun deskundigheid en de veiligheid van onze samenleving.

Concreet:

- Garanderen van het basiszorgniveau, vastgelegd door het Rijk, voor hulpverleners en materieel, dit alles zo effectief en efficiënt mogelijk (dat zouden juist de voordelen moeten zijn van een veiligheidsregio);
- Het motiveren en stimuleren van de vrijwillige brandweer binnen onze gemeente;
- Het beschikbaar hebben van een praktisch en actueel crisisbeheersingsplan;
- Zorg dragen voor het kostenvoordeel waar onze gemeente, met een laag risicoprofiel, recht op heeft.

Ambulance

De SGP vindt dat gealarmeerde ambulances binnen vijftien minuten ter plaatse dienen te zijn. Op basis van dit uitgangspunt moet gezorgd worden voor voldoende standplaatsen en ambulances. De aanrijtijden moeten binnen (alle gebieden van) onze gemeente liggen op een acceptabel, laag niveau.

Omdat tot voor kort dit niet het geval was met de reguliere ambulances, is een proef gestart met de 'rapid responder'. Dit voertuig is overdag op twee verschillende plaatsen op ons eiland gestationeerd (in het oostelijke en in het westelijke deel), zodat in noodgevallen dit voertuig sneller ter plaatse kan zijn. De 'rapid responder' heeft geen vervoersmogelijkheid van de patiënt, maar kan ter plaatse wel beginnen met de eerste hulpverlening. De eerste evaluatie laat een significante verbetering van de aanrijtijden zien op de flanken van ons eiland.

De SGP blijft voorstander van volwaardige ambulancezorg op het hele eiland.

Concreet:

- De SGP blijft toezien op het halen van de normen voor aanrijtijden van ambulances binnen onze gemeente;
- De SGP is vooralsnog positief over het proefproject met de 'rapid responder' op ons eiland. De ontwikkelingen rondom de 'rapid responder' worden nauwlettend gevolgd;

- Het is belangrijk dat eveneens voldoende vervoercapaciteit van patiënten en slachtoffers gewaarborgd blijft;
- Indien nodig zal de gemeente bij het Rijk en de zorgverzekeraars aandringen op een adequate voorziening (financiële middelen) zodat voldaan wordt aan de normtijden.

Toezicht, controle en handhaving

In allerlei opzichten staat de SGP voor consequente handhaving van geldende verordeningen en wet- en regelgeving. Omdat de politie niet overal kan zijn en niet op naleving van alle wetten regels toe mag en kan zien, zorgt de gemeente voor toezicht met behulp van buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's) om een veilige openbare ruimte te hebben.

Op ons eiland zijn positieve ervaringen opgedaan met zogenaamde buurtpreventieteams. Zij kunnen een positieve bijdrage leveren aan de leefbaarheid en veiligheid van de samenleving. Leden van zo'n team mogen niet meer en niet minder dan iedere andere buurtbewoner. Het is in die zin geen extra 'bewakingsdienst' in de wijk. Het zijn, echter, wel oplettende wijkbewoners die bereid zijn anderen aan te spreken op ongewenst gedrag. Ook hebben ze een signalerende functie. Immers, bewoners van de buurt weten het beste wat ongewoon en verdacht is in de buurt. Door korte communicatielijnen met de politie en gemeente kan snel actie ondernomen worden in dergelijke situaties. Het is daarom aan te bevelen ook op ons eiland hiermee te gaan proefdraaien.

Concreet:

- De gemeente heeft toezichthouders en stelt zo nodig meer toezichthouders aan die duidelijk merkbaar hun werk verrichten binnen de gemeente;
- Deze toezichthouders houden zich bezig met milieu, horeca en parkeer- en hondenpoepbeleid, enzovoorts. Ze vervangen hiermee niet de politie, maar vervullen een duidelijke aanvullende rol;
- Het stimuleren van buurtpreventieteams in de diverse dorpskernen.

3 ZORG EN WELZIJN

De SGP wil staan voor zwakkeren in de samenleving. Wij willen omzien naar mensen in kwetsbare omstandigheden. Vanuit Bijbelse naastenliefde willen wij als een schild voor hen zijn. We willen hen ondersteuning bieden. En, indien mogelijk, vervolgens helpen om hun eigen verantwoordelijkheid weer op te pakken.

Aanvullend op de ondersteuning vanuit familie, kerk en maatschappelijke verbanden wil de SGP dat de gemeente zorgt voor een goed sociaal vangnet voor hen die desondanks toch buiten de boot dreigen te vallen. Daarnaast moet er oog zijn voor de leefomgeving.

Wet maatschappelijke ondersteuning

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) legt veel verantwoordelijkheid neer bij de burgers. De zorg geldt (kwetsbare) medeburgers en leefomgeving, waarbij de gemeente een goed vangnet realiseert. De gemeente geeft in een Wmo-beleidsplan elke vier jaar aan hoe ze deze taak gestalte wil geven.

De SGP pleit voor een ruimhartig beleid, dat voorwaarden schept voor de burger om zijn eigen verantwoordelijkheid te nemen en solidair te zijn ten opzichte van mensen met een (psychische) handicap en/of langdurige zorgbehoefte.

Concreet:

- Stimulerende maatregelen nemen om onderlinge betrokkenheid - binnen familie, kerk en maatschappelijke verbanden - te (helpen) verbeteren;
- De gemeente moet erop toezien dat er voldoende kwalitatieve woonvoorzieningen voor ouderen met een zorgbehoefte beschikbaar zijn, liefst zo dicht mogelijk bij de eigen vertrouwde woonomgeving;
- Goede ondersteuning bieden aan mantelzorgers en vrijwilligers;
- Voldoende en adequate psychosociale hulp verlenen via algemeen maatschappelijk werk; hierbij bepleit de SGP ruimte en respect voor de levensovertuiging van de hulpvrager;
- Optimale keuzevrijheid garanderen, zodat burgers hulp kunnen kiezen die bij hen past;
- Ouderen en gehandicapten de mogelijkheid bieden zo lang mogelijk zelfstandig thuis te wonen. Daarbij dient wel gewaakt te worden voor sociaal isolement en eenzaamheid;
- De SGP kiest voor oplossingen die gericht zijn op het welzijn van jongeren. Daarbij hoort het ontmoedigen van het gebruik van alcohol, drugs, roken en gokken. De overheid dient hierop adequaat te handhaven;
- Algemene voorzieningen en welzijnsdiensten goed spreiden, zodat deze ook voor de minder mobiele medemens bereikbaar en toegankelijk zijn;
- Kwaliteit van voorzieningen moet tenminste aan minimumcriteria voldoen;
- Minimaal het huidige niveau van collectieve en individuele voorzieningen in stand houden;
- Goede informatie, advies en ondersteuning verlenen door (digitaal) zorgloket;
- Ervaringsdeskundigheid uit de samenleving benutten door burgerparticipatie, Wmo-adviesraad en klanttevredenheidsonderzoeken;
- In de Wmo-adviesraad blijvend plaats inruimen voor een afvaardiging vanuit de kerken (diaconieën);
- Zorg dragen voor een sluitende zorgketen om dakloosheid (zoveel mogelijk) te voorkomen, overmatig alcohol- en drugsgebruik terug te dringen en overlast door verslaving, huiselijk geweld e.d. te verminderen;
- Naast een ruimhartige individuele bijstand is het nodig om mensen met een minimuminkomen goed te begeleiden en te wijzen op mogelijkheden van ondersteuning. Ondersteuning van mensen die langdurig geen werk hebben dient

gericht te zijn op re-integratie, waarbij rekening wordt gehouden met de persoonlijke situatie.

Zorg voor de jeugd

Onderdeel van de Wmo is aandacht voor de jeugd. De jeugd is en heeft de toekomst. De SGP stelt het gezin als 'de hoeksteen van de samenleving' centraal; daarom zijn wij terughoudend ten aanzien van kinderopvang en voor- en buitenschoolse opvang. In het gezin moet de basis worden gelegd voor het goed functioneren in de maatschappij. De SGP streeft ernaar dat jongeren opgroeien tot burgers die vanuit een gezond verantwoordelijkheidsbesef volop meedoen in de samenleving. De SGP wil investeren in de jeugd en werken aan goede voorzieningen en netwerken.

Concreet:

- Kinderen met leer- en ontwikkelingsachterstanden intensief begeleiden (voor- en vroegschoolse educatie en schakelklas);
- Opvoedkundige problemen van leerlingen vroeg signaleren en hulp bieden via schoolmaatschappelijk werk, zorgadviesteams en zonodig een gezinscoach;
- Jongeren pas met een diploma het onderwijs laten verlaten (startkwalificatie); hierbij vervullen leerplicht en jongerenloket (voor voortijdige schoolverlaters) een belangrijke rol;
- De SGP is voor een goede voorlichting over verslaving(szorg) aan de kinderen van groep 8 van de basisschool. Ook de ouders zouden hierbij betrokken moeten worden;
- Opvoedcursussen aanbieden aan ouders, zodat zij beter in staat zijn hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding waar te maken;
- Het Centrum voor Jeugd en Gezin moet laagdrempelig zijn met goede samenwerking en afstemming tussen de partijen, waarbij gebruik gemaakt wordt van het elektronisch kinddossier en de verwijzindex, hierbij zoveel mogelijk aansluiten bij het SGP-ideaal van de normen en waarden van het gezin;
- De grootste verantwoordelijkheid voor de opvoeding van jongeren, ligt bij de ouders. Het is primair hun taak.

Volksgezondheid

Welvaart brengt risico's met zich mee voor de volksgezondheid. Menig burger leeft niet (geheel) gezond. Te weinig beweging, ongezonde voeding, roken en overmatig alcoholgebruik vormen bedreigingen voor de gezondheid. Daarnaast vragen zaken als depressiviteit, eenzaamheid en diabetes de aandacht, aangezien die het welbevinden beïnvloeden.

De SGP vindt gezond leven in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de burger, maar wil wel actief bijdragen aan bezinning en maatregelen om de volksgezondheid te bevorderen.

Concreet:

- Optimale voorwaarden voor de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) scheppen om zijn activiteiten uit te kunnen voeren en zijn deskundigheid benutten;
- Ambulances over de gemeente/regio goed spreiden, om op tijd zorg te kunnen bieden;
- Een lokaal gezondheidsbeleid opstellen en een samenhangend pakket van maatregelen realiseren, in overleg met diverse (lokale) deskundigen;
- Toezicht houden op de effecten van gezondheidsbeleid en zo nodig beleidsmatig bijsturen;
- Zorg dragen voor toegankelijke hulpverlening, onafhankelijk van het inkomen;
- Voldoende aanbod en goede bereikbaarheid van eerstelijnsvoorzieningen garanderen, waaronder de continuïteit van huisartsenzorg.

Verslaving

De SGP vraagt speciale aandacht voor het verslavingsbeleid. Er bestaan veel vormen van verslaving. Met name verslaving aan alcohol, drugs, roken en gokken vragen gerichte behandeling. Verslaving vormt een bedreiging voor de gezondheid en het toekomstperspectief van de betrokkene en leidt soms ook tot openbare overlast. Daarom wil de SGP een actief beleid om verslaving terug te dringen, een beleid dat begint met erkenning van de problematiek en werkt met gerichte maatregelen.

Concreet:

- Een lokaal platform oprichten waarin de verschillende maatschappelijke partijen, kerken (diaconieën) en deskundige organisaties (zoals GGD, politie en verslavingszorgorganisaties) deelnemen;
- Binnen het project 'Het Geheim van GO' verschillende maatschappelijke partijen, kerken (diaconieën) en deskundigen blijvend laten participeren;
- Het project van de veldwerker van de stichting 'Ontmoeting' onder de jongeren financieel ondersteunen;
- De gemeente als coördinator op laten treden binnen het integraal verslavingsbeleid;
- Een integraal verslavingsbeleid vaststellen in samenspraak met het platform en de burgers, en de uitvoering via het platform coördineren;
- Adequaaf handhaven, omdat preventie en zorg alleen dan effectief zijn;
- Afspraken met de horeca maken over alcoholmatiging en drugsgebruik;
- Coffeeshops en bordelen weren uit de gemeente;
- Kansspelen zoveel mogelijk, liefst geheel, terugdringen;
- Wettelijke beperkingen betreffende het roken goed na doen naleven.

Sociale werkvoorziening

De SGP vindt het van belang dat ook zij die moeilijk of niet op een reguliere werkplek kunnen functioneren, werk geboden wordt via het eilandelijke sociale werkvoorzieningschap 'Binnenhof', dat met de herindeling een 'afdeling' van de gemeente wordt. Deze voorziening kost de gemeenschap veel geld, maar dient een goed doel. Uiteraard dient de leiding van het schap en de gemeenteraad als eindverantwoordelijke toe te zien op een zo efficiënt en effectief mogelijke inzet van het gemeenschapsgeld. Ook dat aspect willen we nauwlettend in de gaten houden.

Concreet:

- Er op toezien dat het bestuur van 'Binnenhof' doelgericht handelt met de haar door de gemeente beschikbaar gestelde middelen;
- Mensen die werken via 'Binnenhof' op een eerlijke en goede wijze ondersteunen in hun ontwikkeling, zodat zij, eventueel met hulp van derden, op een reguliere werkplek kunnen functioneren.

4 LOKALE ECONOMIE, WERK EN INKOMEN

De SGP vindt het belangrijk dat er een gunstig klimaat heerst voor ondernemers. Periodiek contact met de bedrijven is daarom erg nuttig. De gemeente kan zorgen voor voldoende vestigingsmogelijkheden voor bedrijven, het stimuleren van startende ondernemers en goede informatievoorziening en dienstverlening.

Rentmeesterschap

In veel beslissingen zijn economische belangen doorslaggevend. De SGP onderkent het belang van economische groei, maar vraagt daarnaast nadrukkelijk aandacht voor het 'rentmeesterschap'. Dat betekent onder andere dat we altijd moeten kijken naar relatie tot de (woon-)omgeving. Bovendien wil de SGP de zondagsrust in de gemeente handhaven. De zondag is conform de Bijbel en de christelijke traditie de dag van de Heere. De kenmerkende zondagsrust op ons eiland moet niet opgeofferd worden aan de economie van het meer, meer, meer. De mens moet en mag op die dag rusten van het werk en zijn tijd aan Gods dienst wijden. De economie is daaraan ondergeschikt.

Concreet:

- De SGP is tegen de openstelling van winkels op zondag;
- Oudere bedrijventerreinen moeten eventueel in samenwerking met de gemeente een kwaliteitsimpuls krijgen, uitbreiden waar het kan, revitaliseren waar het moet;
- De veiligheid en aantrekkelijkheid van de bestaande bedrijven terreinen bevorderen middels de bedrijveninvesteringszone (BIZ);
- Lokale bedrijven moeten zich kunnen ontwikkelen. Bureaucratie en regeldruk tot een minimum beperken;
- Goede relaties onderhouden tussen gemeente en ondernemers door middel van een bedrijvencontactfunctionaris.

Economische pijlers

Recreatie en toerisme enerzijds en MKB, landbouw en visserij en zorg anderzijds vormen belangrijke pijlers onder de economie van Goeree-Overflakkee. Het stimuleren van het toerisme heeft echter onmiskenbaar effect op de zondagsrust, de instandhouding van christelijke waarden en normen en het milieu. De SGP geeft daarom prioriteit aan kwaliteitsverbetering binnen de recreatiesector. De visafslag binnen de gemeente dient behouden te blijven en de toegang tot de haven van Stellendam dient gewaarborgd te worden. Voor de landbouw is het van groot belang dat de zoetwatervoorziening is gewaarborgd en dat er voldoende ruimte wordt geboden voor agrarische ontwikkelingen.

Concreet:

- De bevolking is gebaat bij een gevarieerd winkelaanbod. Wel dienen de winkels geconcentreerd te zijn in de dorpskernen;
- De agrarische sector moet door de gemeente zo goed mogelijk worden gefaciliteerd;
- De visafslag in onze gemeente moet worden gehandhaafd;
- De bereikbaarheid van de visafslag moet worden gegarandeerd door de vaargeul op diepte te houden;
- De gemeente moet waar mogelijk innovatie in de visserijsector stimuleren;
- Stimuleren van verbindingen tussen MKB, landbouw, visserij en recreatie;
- De recreatiesector moet zich richten op kwaliteitsverbetering, niet op uitbreiding.

Werk

Meedoen in de maatschappij is belangrijk. Naast het verwerven van inkomen is het sociale contact minstens even belangrijk. Daarom vindt de SGP het sociaal dat er zoveel mogelijk burgers meedoen in de reguliere arbeidsmarkt en daarmee een maatschappelijke bijdrage levert.

Concreet:

- Werkgelegenheid voor iedereen, gezamenlijk met de ondernemers er naar streven naar een baan voor iedereen, maatschappelijk verantwoord besturen en ondernemen;
- Bevorderen van arbeidsparticipatie, omscholing, re-integratie en sociaal werk als ondersteuning.

Ondersteuning

Voor diegenen die niet kunnen werken moet er ondersteuning zijn vanuit de gemeente, in de vorm van maatwerk met aandacht voor de persoonlijke situatie. De SGP verstaat haar verantwoordelijkheid om een schild voor de zwakken te zijn.

Concreet:

- Wie niet kan werken verdient ondersteuning op een sociaal aanvaardbaar niveau;
- Optimale dienstverlening door één contactpersoon bij financiële ondersteuning of schuldsanering.

5

EDUCATIE

Het belang van kwalitatief goed onderwijs kan moeilijk worden overschat. De rol van de gemeenten - het creëren van optimale randvoorwaarden hiertoe - is beperkt, maar niet onbelangrijk. Immers, zaken als huisvesting, lokaal onderwijsbeleid en leerlingenvervoer vallen onder verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur.

Onderwijsbeleid en huisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van het onderwijs. De SGP zal echter de ontwikkelingen betreffende EduDelta (de Groene School en de Technische School) nauwlettend volgen. De kosten voor huisvesting van dit onderwijs, dat uitsluitend onderwijsvernieuwing beoogt, dreigen enorm hoog te worden. Onderwijsvernieuwing willen we ondersteunen, mits de huisvestingskosten gelijk blijven.

De SGP vindt het belangrijk dat de identiteit en kwaliteit van scholen en peuterspeelzalen gewaarborgd is. Dat geldt bijvoorbeeld bij gebruik van een schoolgebouw door andere scholen of instellingen. Ook het kunnen samenwerken met schoolbegeleidingsdiensten die passen bij de identiteit valt hieronder.

Concreet:

- Het gemeentebestuur ziet de (bevoegde) onderwijsbesturen als serieuze partners, om samen te komen tot een breed gedragen lokaal onderwijsbeleid;
- De gemeente onthoudt zich van actieve inmenging in het curriculum van de school;
- De gemeente bezuinigt niet op het huisvestingsbudget van het onderwijs ten koste van het primair onderwijs en ten gunste van sport en welzijn;
- Het gemeentebestuur houdt rekening met het levensbeschouwelijke karakter en de identiteit van de school als het gebruikmaakt van zijn vorderingsrecht op leegstaande lokalen;
- De gemeente draagt zorg voor kwalitatief goede onderwijshuisvesting, waarbij binnenklimaat en veiligheid prioriteit krijgen;
- Zwemonderwijs moet door de gemeente worden gestimuleerd, mede uit het oogpunt dat van het feit we in een waterrijk gebied leven.

Identiteit en kwaliteit

Een actuele ontwikkeling is de vorming van brede scholen. Dat betekent dat buiten de normale lessen allerlei andere activiteiten worden ontplooid, hetzij door de school zelf of door andere organisaties. De SGP is van mening dat de brede school mee kan helpen bij het bevorderen van sociale vaardigheden en het bestrijden van achterstanden. Voorkomen moet worden dat de brede school een verkapt vorm van kinderopvang wordt. Van belang is dat een brede school vorm wordt gegeven vanuit scholen en/of instellingen, zonder druk vanuit de gemeente.

Concreet:

- De gemeente zorgt voor duurzame en adequate huisvesting;
- De ontwikkeling van brede scholen moet van onderaf vorm krijgen. De gemeente oefent geen dwang uit op scholen of instellingen om deel te nemen aan een brede school;
- De SGP is voorstander van de vorming van een breed zorgnetwerk binnen een brede school (consultatiebureau, maatschappelijk werk, logopedie enzovoorts);
- De peuterspeelzalen moeten vrij zijn in het behouden van hun identiteit.

Onderwijsachterstand

De gemeente heeft een sturende en coördinerende rol bij de bestrijding van onderwijsachterstanden en neemt de aanpak hiervan voortvarend ter hand.

Concreet:

- Beschikbare gelden voor voorschoolse educatie en schakelklassen ook daadwerkelijk ter beschikking stellen aan het onderwijsveld en een doorlopende leerlijn waarborgen;
- Achterstanden in een zo vroegtijdig mogelijk stadium in kaart brengen, bijvoorbeeld door goede samenwerking tussen consultatiebureaus, peuterspeelzalen, kinderopvang en scholen;
- Kinderen niet verplichten een bepaalde vorm van onderwijs te volgen voordat zij de leerplichtige leeftijd hebben bereikt;
- Het Leerplichtbureau waakt ervoor (dat ouders hun) kinderen niet onrechtmatig (laten) verzuimen, waardoor ook onnodige onderwijsachterstanden opgelopen kunnen worden.

Bibliotheek

De SGP wil graag de leescultuur bevorderen. De openbare bibliotheek behoort hierin een belangrijke rol te vervullen.

De kosten voor het faciliteren van bibliotheken zijn hoog. De SGP vindt het van belang dat er voldoende aanbod van boeken is, verspreid over het eiland. Dat kan wel een vermindering van het aantal bibliotheken tot gevolg hebben.

Concreet:

- De boeken in de bibliotheek hebben geen godslasterlijke, aanstootgevende en/of gezagsondermijnende inhoud, maar bevorderen goede zeden;
- De computers in de bibliotheek, die toegang hebben tot het Internet, zijn voorzien van een adequaat filter of zijn zo geplaatst dat misbruik bemoeilijkt wordt;
- De bibliotheek is zo optimaal mogelijk bereikbaar;
- De bibliotheek is 's zondags gesloten;
- Bij het aanbod en het uitbreiden van het aanbod wordt er rekening gehouden met de verschillende doelgroepen, zoals boeken voor schoolgaande jongeren (literatuurlijst), laaggeletterden en leden van verschillende denominaties binnen de gemeente;
- De bibliotheken moeten worden ondersteund met realistische en verantwoorde budgetten.

6

CULTUUR, RECREATIE EN SPORT

Primair dienen culturele activiteiten voort te komen uit particulier initiatief, de gemeente vervult een stimulerende en ondersteunende rol. Kunstuitingen dienen recht te doen aan het karakter van de kernen binnen onze gemeente, kunstuitingen moeten per definitie niet kwetsend of aanstootgevend zijn.

Cultuurhistorie

Cultuurhistorie is erg belangrijk. De lokale identiteit hangt nauw samen met de geschiedenis. De SGP maakt zich sterk voor behoud en herstel van cultuurhistorische waarden.

Ten aanzien van de monumentenzorg dient de gemeente een actief beleid te voeren. De SGP is voorstander van een goed monumentenbeleid, maar plaatst daarbij wel de kanttekening dat niet alleen op de monumentale aspecten moet worden gelet, maar ook op de belangen van de eigenaar/gebruiker.

Concreet:

- Deelname aan kunst en cultuur voor alle inwoners bevorderen;
- Verbinding tussen onderwijs en cultuur stimuleren;
- Beeldende kunst in de openbare ruimte moet passen binnen het karakter en de identiteit van de kernen op ons eiland;
- Cultuurhistorische waarden behouden en deze op de kaart zetten als exportproduct van onze gemeente;
- Musea als zichtbare dragers van lokale geschiedenis ondersteunen.

Recreatie en toerisme

Recreatie en toerisme vormen een belangrijke pijler voor de lokale economie. Onze gemeente kenmerkt zich door rust, kust, ruimte en natuur. De zondagsrust is een van de kernkwaliteiten van ons eiland. Om deze rust en ruimte vast te houden past een beleid van kwaliteitsverbetering van de huidige voorzieningen. Het is belangrijk dat faciliteiten voor recreatie worden verbeterd. Ketenaanpak tussen recreatie, landbouw, visserij, MKB en de lokale cultuur moet worden gestimuleerd en uitgebreid. Het realiseren van een 'elk weer'-voorziening in samenwerking met de sector is zeer wenselijk. Ontwikkelingen binnen de sector 'Recreatie en Toerisme' moeten passen binnen de identiteit en het karakter van de kernen en recht doen aan de ruimte waarbinnen deze ontwikkelingen plaatsvinden. Initiatieven dienen kleinschalig te zijn en toegespitst op gezinsrecreatie of andere vormen van 'rustige' recreatie.

Concreet:

- Kwaliteitsslag binnen recreatiesector in plaats van uitbreiding;
- Recreatievoorzieningen moeten passen binnen het karakter van de gemeente, waarbij de zondagsrust in ere wordt gehouden;
- Verbetering en/of realisatie van wandel en fietsroutes;
- Inbreuk op het buitengebied tot een minimum beperken;
- Realiseren van een 'elk weer'-voorziening in samenwerking met de sector;
- Versterken van het imago van de lokale cultuur, landbouw en visserij als export product van het eiland;
- Recreatie en toerisme op Goeree-Overflakkee legt zich toe op gezinsrecreatie of 'rustige' recreatie.

Sport

De SGP acht het van belang dat er een gezond sport- en verenigingsleven in stand wordt gehouden. Het waarden van het verenigingsleven en sport, bestaat ook uit erkenning van alle vrijwilligers die zich dagelijks inzetten om hun club of vereniging te ondersteunen. Soberheid, doelmatigheid en een zo groot mogelijke multifunctionaliteit zijn de belangrijkste uitgangspunten bij het realiseren en in stand houden van sportaccommodaties. De SGP is voorstander van sport, maar vindt wel dat de zondagsrust in ere moet worden gehouden. Bij sport moet er aandacht zijn voor "fair play". Sportverdwazing moet worden ontmoedigd.

Concreet:

- Evenwichtige spreiding van speelvoorzieningen voor kinderen, jongeren en omwonenden betrekken bij de ontwikkeling daarvan;
- Soberheid, doelmatigheid en een zo groot mogelijke multifunctionaliteit zijn de belangrijkste uitgangspunten bij het realiseren en in stand houden van sportaccommodaties;
- Wij willen geen subsidieverstrekking voor activiteiten die strijdig zijn met Bijbelse normen en waarden;
- We zijn tegen het houden van sportevenementen op zondag.

7 LEEFOMGEVING

Wij behoren zorgvuldig om te gaan met de natuur. Gods goede schepping moeten we bouwen en bewaren. Een schoon milieu, waaronder ook het openbaar groen valt met het water, moet onze aandacht hebben. Hier geldt het rentmeesterschap bij uitstek. Hoofdpijnen zijn bijvoorbeeld het investeren in duurzame energiebronnen en het duurzaam inrichten van de (leef)omgeving.

Goed rentmeesterschap vertaalt zich in het verantwoord omgaan met het milieu en in het energiebeleid. De gemeente kan dit realiseren door te zorgen voor goede riolering, goed waterbeheer en afvalinzameling.

Groen

Veel groen - bomen, struiken, parken en perken - bevordert de leefbaarheid van de gemeente. Het gericht inzetten van beplanting maakt het mogelijk om energie te besparen, de geluidsoverlast te beperken en de luchtkwaliteit te verbeteren. De SGP vindt een goed kwaliteitsniveau belangrijk, ook omdat openbaar groen sterk beeldbepalend is. Bij de inrichting van de ruimte is het belangrijk onoverzichtelijke plaatsen te vermijden, om te voorkomen dat mensen de auto nemen in plaats van de fiets.

Concreet:

- Inventarisatie en bescherming van beeldbepalend groen;
- Aandacht voor de veiligheid(sbeleving) van burgers bij de inrichting van groenstroken;
- Inventarisatie van toepassingsmogelijkheden van integraal technisch groen;
- Stimulering van technisch groen bij bedrijventerreinen en langs doorgaande wegen.

Waterbeleid

Water wordt een steeds belangrijker onderwerp van gemeentelijk beleid. De overheid is verplicht een waterplan op te stellen. Watersystemen en problemen van wateroverlast of verdroging houden doorgaans niet op bij een gemeentegrens. De SGP is daarom van mening dat overleg met het waterschap en de omliggende gemeenten noodzakelijk is. Wat betreft het Kierbesluit, is de SGP van mening dat gegarandeerd moet worden dat het zoetwater, dat gebruikt wordt voor drinkwaterwinning en voor de landbouwsector, niet in gevaar komt.

In de discussie rond het oplossen van het blauwalgprobleem in het Volkerak-Zoommeer moet eveneens zoet (beregenings)water gegarandeerd blijven.

Concreet:

- Grond- en oppervlaktewater zuiver houden;
- Gemeentelijke riolering op een goed niveau beheren;
- Natuurontwikkeling binnen ecologische hoofdstructuur stimuleren;
- Land- en tuinbouwgrond alleen opofferen indien er geen andere opties zijn;
- Belevingswaarde van water in de omgeving en van wonen aan het water recht doen;
- Culturele eigenheid van het landschap in stand houden;
- Bij bouwen op lage plaatsen rekening houden met de ruimte die water neemt;
- Kierbesluit alleen akkoord indien zoetwatergebruik voor drinkwaterwinning en de agrarische sector gegarandeerd is;
- Hetzelfde geldt voor aangedragen oplossingen voor het blauwalgprobleem in het Volkerak-Zoommeer.

Milieubeleid

Milieubeleid vraagt om een integraal plan. In een dergelijk beleidsplan komen kwaliteit van de openbare ruimte, duurzaamheid, geluid, licht en afvalstoffenbeleid aan de orde. De

SGP vindt dat de gemeente zelf ook het goede voorbeeld dient te geven in zaken als energiebesparing en CO₂-reductie.

Concreet:

- Vervuiling en uitputting van grondstoffen voorkomen door duurzaam bouwen;
- Overtollige warmte of energie slim benutten (industrie/tuinbouw – huishoudens);
- Energiebesparing en CO₂-besparende maatregelen binnen de gemeentelijke organisatie doorvoeren;
- Beschikbare stimuleringsmaatregelen voor energiebesparing en toepassing van duurzame energie actief bij burgers en bedrijven onder de aandacht brengen;
- Onderzoek naar de mogelijkheden tot het bieden van leningen voor particuliere duurzaamheidsinvesteringen.

Afvalstoffenbeleid

Afvalstoffenbeleid is belangrijk om verloedering van de openbare ruimte tegen te gaan. Burgers en bedrijven moeten zich bewust worden van de geweldige productie van afval. Voor de SGP geldt het uitgangspunt dat de vervuiler betaalt. Vanzelfsprekend is er goed toezicht op de naleving van de regels.

Concreet:

- Realisatie van voldoende afvalinzamelpunten, die goed bereikbaar en niet storend voor de omgeving zijn;
- Stimulering van het inzamelen van oud papier door verenigingen en stichtingen;
- Ervoor zorgen dat burgers hun overige afval bij het regionale inzamelpunt tegen een zo laag mogelijk tarief aan kunnen bieden (om zwerfafval te voorkomen).

Windenergie en alternatieven

De SGP is voor windenergie. De belangrijkste huidige fossiele energiebronnen zijn eindig. Daarom tijdig nadenken over nieuwe vormen van duurzame energie. Daar is windenergie er op dit moment één van.

Belangrijk is wel waar men windmolens plaatst. Windmolens bewegen continue en hebben ook door hun hoogte een grote invloed op de directe omgeving. De SGP is geen voorstander van zeer hoge windmolens. De hoogte moet acceptabel zijn. Voor zeer hoge windmolens kunnen beter andere locaties gekozen worden.

De SGP wil ook kijken naar andere vormen van duurzame energieopwekking, bijvoorbeeld door middel van zonnepanelen.

Er wordt al langere tijd gesproken over een getijdencentrale aan de Brouwersdam. Er is een MIRT-verkenning van de Grevelingen uitgevoerd. Die richt zich erop om het water in de Grevelingen weer gezond te maken door een aantal grote openingen in de Brouwersdam en de Grevelingendam aan te brengen. Bij de Brouwersdam zou door een getijdencentrale ook op duurzame wijze energie kunnen worden opgewekt. De SGP is er voorstander van om de (financiële) haalbaarheid van plaatsing van een getijdencentrale nader te onderzoeken.

Concreet:

- De gemeente dient een voorbeeldfunctie te hebben in het stimuleren en toepassen van duurzame energie;
- Zorgvuldige afweging over de locatie bij realisering van windmolens;
- Ondersteunen van onderzoek naar (bevordering van) plaatsing van een getijdencentrale aan de Brouwersdam.

Verkeer

Het verkeer zal voortdurend aandacht blijven vragen. Het aantal auto's groeit nog steeds. De bestaande lokale (en regionale) wegen kunnen de groei doorgaans niet aan. De SGP vindt dat belangrijke doorgaande verkeersstromen zoveel mogelijk buiten de kernen om

moeten worden geleid om de kern te 'sparen'. Openbaar vervoer moet op peil blijven of verbeteren. De SGP hecht groot belang aan veilige voet- en fietspaden.

Concreet:

- Betere en veiligere ontsluiting van het eiland.
- Extra lange vrachtauto's uit de bebouwde kom weren.
- Ontbrekende schakels in het fietspadennet aanvullen.
- Kwaliteit van fiets- en voetpaden bewaken en daar waar nodig verbeteren.
- Klachten over voet- en fietspaden snel aanpakken.
- Ongewenst parkeergedrag tegengaan.
- Mogelijkheden voor parkeerplaatsen voor vrachtauto's en grotere bedrijfsauto's inventariseren.
- Veilige verkeerscirculatie binnen de verschillende kernen realiseren.
- Goede aansluitingen in het openbaar vervoer realiseren.

Speelplaatsenplan

Via een speelplaatsenplan kunnen speelterreinen en speeltoestellen op een goede manier over de gemeente worden verdeeld. Volgens de SGP verdient het aanbeveling om in een dergelijk plan rekening te houden met geografische en demografische ontwikkelingen in een gemeente.

Concreet:

- Speelvoorzieningen voor kinderen evenwichtig spreiden; burgers hierbij betrekken, bijvoorbeeld via speeltuinverenigingen;
- Speelplaatsen afstemmen op diverse doelgroepen (leeftijden);
- Bij inrichting en keuze van speeltoestellen rekening houden met minder valide kinderen;
- Veiligheid van speelplaatsen bevorderen en misbruik door hangjongeren voorkomen;
- Met wijk- en buurtverenigingen afspraken maken over gezamenlijk beheer en toezicht.

8

RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN

Het Bijbelse rentmeesterschap geeft richting aan het SGP-beleid voor ruimtelijke ordening. De openbare ruimte moet verantwoord worden ingedeeld.

De kwaliteit van onze woonomgeving is voor ons allen van groot belang. De kernen in onze gemeente hebben elk hun eigen karakter. De SGP wil het karakter in alle kernen respecteren en in stand houden en er de kwaliteit van de woonomgeving verbeteren.

Niet alleen goede woningen, maar ook goede voorzieningen, zoals openbaar vervoer, winkels, een dokterspost, en een wijksteunpunt voor de zorg zijn voor de SGP belangrijk. De gemeente heeft als taak om de woningbouw en voorzieningen zo goed mogelijk in stand te houden.

Structuurvisie

De SGP pleit voor een langetermijnvisie in structuurvisies. Hierin moeten volkshuisvesting, werkgelegenheid, economie, natuur en recreatie afgewogen in beeld worden gebracht. Deze moeten dienen als kader voor verdere beleidsontwikkeling.

Concreet:

- Aandacht voor diversiteit van woonmilieus;
- Keuze voor bepaalde vormen en diversiteit van werkgelegenheid (zoals reeds eerder aangegeven is de SGP van mening dat het lokale midden- en kleinbedrijf en de agrarische sector specifieke aandacht dienen te krijgen);
- Behoud van ecologische structuur;
- Voldoende waterberging en oppervlaktewater;
- Ontspanningsmogelijkheden voor kinderen en volwassenen;
- Aandacht voor sociale consequenties;
- Toestemming voor landgoederen, mits ruimtelijk gewenst.

Bestemmingsplan

Het bestemmingsplan legt de vormgeving van de ruimte vast, nu en in de nabije toekomst. Nieuwbouw van woningen moet evenwichtig en naar behoefte verdeeld worden over de verschillende dorpskernen op ons eiland.

Concreet:

- In bestemmingen flexibel zijn en af durven wijken;
- In bestemmingsplannen voldoende rekening houden met ontwikkelingen op korte termijn;
- Bij wijziging van bestemmingsplannen moeten belanghebbenden op de juiste wijze en proactief worden geïnformeerd.

Welstand

De welstandsnota schrijft voor waaraan bouwactiviteiten c.q. reclame-uitingen getoetst worden en is mede bepalend voor de beleving van de openbare ruimte/gemeente. De SGP vindt dat ruimtelijke ontwikkelingen moeten passen bij de historische en culturele waarden (identiteit) van de woon- en leefomgeving.

Concreet:

- Waarborgen van bestaande historische en culturele waarden;

- Onnodige beperkingen voor burgers en bedrijven uit de welstandsnota verwijderen en in de toekomst voorkomen;
- Streven naar transparante en efficiënte regelgeving.

Monumentenbeleid en archeologie

Nederland heeft een rijke geschiedenis. Deze geschiedenis komt tot uiting in de aanwezigheid van oude gebouwen met diverse bouwstijlen, archeologische vondsten en cultuurlandschap. Beeldbepalende bouwwerken, monumenten en de inrichting van het (cultuur)landschap geven karakter aan een gemeente en het landelijke gebied. De SGP vindt het belangrijk dat geschiedenis aandacht krijgt (educatie) en wil de cultuurhistorische waarden bewaren voor de toekomst.

Concreet:

- Integrale beschrijving en ontwikkeling van erfgoed (religieus erfgoed, beeldbepalende gebouwen, monumenten, bodemschatten en (cultuur)landschappen);
- Subsidieregeling voor monumentale bouwwerken en bodemschatten;
- Inventarisatie van de mogelijkheden om monumentwaarden van het interieur te beschermen (in relatie tot subsidiemogelijkheden en blijvende bruikbaarheid).

Woningbouw en leefmilieu

Een aantrekkelijke gemeente kenmerkt zich door variatie in woon- en leefmilieu. Er moeten verschillende woningen staan: sociaal, middelduur en duur. De SGP vindt evenwicht en spreiding in het woningaanbod belangrijk. Mede door verschillende bouwstijlen krijgt een gemeente karakter. Het is mogelijk om via bestemmingsplannen en grondexploitaties hierin sturend op te treden.

Concreet:

- In alle dorpskernen onderzoek naar het huidige aanbod van en behoefte aan soort wooneenheden;
- Met woningbouwcorporaties samenwerkingsovereenkomsten afsluiten met als doel gezamenlijke realisatie van (sociale) woningbouw;
- Voldoende starterswoningen garanderen om jongeren vast te houden;
- In levensloopbestendige woningen en seniorenwoningen voorzien;
- Doorstroming op de woningmarkt stimuleren;
- Niet elke inbreidingslocatie volbouwen om verdere verstening van de kernen te voorkomen;
- Werken aan huis beperkt mogelijk maken;
- De mogelijkheid van mantelzorg (in woningen/bijgebouwen) opnemen in bestemmingsplannen;
- Bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties nagaan hoe duurzaamheid bereikt kan worden;
- De gemeente moet zorgen voor het handhaven van een basis voorzieningenniveau in alle kernen;
- Oude bedrijventerrein transformeren/opknappen;
- De gemeente voert een voorzichtig grondbeleid. Zo worden risico's met publieke middelen gemeden en wordt ondernemerschap gestimuleerd.

Natuurontwikkeling

Ten gevolge van plannen van de provincie Zuid-Holland voor natuurontwikkeling binnen de gemeente wordt voor verschillende locaties nagegaan of bestaande landbouwgronden kunnen en moeten worden omgezet in natuur.

De SGP vindt het van groot belang dat voorafgaand aan het beslismoment alle milieueffecten van een eventuele omzetting en de mogelijke alternatieven uitgebreid onderzocht zijn, zodat op basis van beschikbare informatie zo objectief mogelijk een

beslissing kan worden genomen. De SGP is tegenstander van het omzetten van hoogwaardige landbouwgrond in natuur.

Concreet:

- Bestaande natuurgebieden dienen waar mogelijk te worden geoptimaliseerd;
- Natuurgebieden dienen zoveel mogelijk (kosteloos) te worden opengesteld voor het publiek.

Agrarische sector

De agrarische sector staat door diverse (markt)omstandigheden onder druk. Dit heeft tot gevolg dat agrariërs stoppen of naar functieverbreiding zoeken. De SGP vindt dat er mogelijkheden moeten zijn om binnen de agrarische sector functieverbreiding toe te staan. Verpaupering van het platteland moet voorkomen worden.

Van groot belang is de zoetwatervoorziening voor de agrariërs. In het verleden zijn daar grote investeringen voor gedaan.

Concreet:

- Zoet water is van groot belang voor de agrariërs en moet gegarandeerd blijven;
- Een regeling opstellen voor voormalig agrarische percelen (waar mogelijk: opslag, lichte industrie, paardenbakken, zorgboerderijen);
- Agrariërs kunnen op vrijwillige basis bijdragen aan natuur- en landschapsbeheer.

9 FINANCIËN

De SGP is van mening dat de gemeente een gezond en verantwoord financieel beleid moet (kunnen) voeren. Dat houdt onder meer in dat er tegenover structurele uitgaven ook structurele inkomsten moeten staan. Naast rijksinkomsten vormen gemeentelijke belastingen een inkomstenbron. Daarbij mogen de totale gemeentelijke lasten voor de burger echter niet uit balans raken.

Begroting

De gemeente geeft gemeenschapsgeld uit. Dat vraagt om een weloverwogen beleid. De uitgaven moeten doelmatig, zuinig en verantwoord zijn. De reserve moet in staat zijn om risico's op te vangen. Er moeten voldoende middelen zijn om een sociaal, leefbaar en maatschappelijk verantwoord klimaat te houden in de gemeente. Voor een leefbaar klimaat moet de kwaliteit van groen, riool, openbare ruimte, speelplaatsen en gebouwen op een hoog niveau liggen. De gemeenteraad heeft de taak om namens de burgers toezicht te houden op de gemeentelijke financiën. Het college van burgemeester en wethouders dient daartoe voldoende informatie te verschaffen door middel van een begroting die helder en inzichtelijk moet zijn over de financiële consequenties van het beleid. Naast de controle van het beleid door de gemeenteraad vindt financiële controle door de Rekenkamercommissie plaats.

Concreet:

- Structureel sluitende begroting;
- Voldoende middelen voor openbare ruimte, riolering, speelplaatsen en groen op hoog niveau uit te voeren;
- Gemeentelijke uitgaven dienen sober en efficiënt te zijn;
- Het college moet in de begroting duidelijk maken welke wensen van de gemeenteraad niet zijn opgenomen en waarom niet. Alleen dan kan de raad beoordelen of het college de juiste keus heeft gemaakt;
- Er dient voldoende toezicht te zijn op zowel het financieel beleid als de uitvoering daarvan.

Belastingen

De gemeente krijgt rijksmiddelen uit het gemeentefonds, daarnaast worden belastingen en leges geheven. De SGP pleit voor terughoudendheid in het heffen van belastingen. Het gaat in hoofdzaak om de juiste balans tussen voorzieningen voor de burger en de te heffen belasting. Draagkracht van de burgers speelt daarin een prominente rol, de gemeente voert, echter, naast de rijksoverheid, geen zelfstandig inkomensbeleid.

Concreet:

- Nivelleren (gelijktrekken) van de belastingen;
- Doelbelastingen voor burgers worden kostendekkend geheven;
- Verhoging van de gemeentelijke heffingen en belastingen is (met uitzondering van inflatiecorrectie) pas aan de orde nadat bezuinigingen en aanpassing van het investeringsbeleid niet voldoende financiële ruimte bieden;
- Kwijtschelden van belasting voor burgers die niet kunnen werken of onvoldoende inkomen hebben;
- Incidentele meevallers worden toegevoegd aan de reserves;
- Structurele meevallers worden aangewend om de belastingdruk te verlichten.